

ЗМЕСТ

1. Пажар у катэдзжы	5
2. Пяцёра шукальнікаў і сабака	16
3. Першая сустрэча	27
4. Доказы і Прэчадсюль	35
5. Фэці і Лары даведваюцца пра нешта цікавае	47
6. Місіс Мінз шмат балбоча	58
7. Бадзяга, Прэчадсюль і Фэці	71
8. Што рабіць далей?	87
9. Да справы далучаецца Лілі	99
10. Гутарка з містарам Гарацыем Піксам	112
11. Зноў з'яўляецца бадзяга	125
12. Містар Смуродынг і чаравікі з гумавай падэшвай	137
13. Нечаканая размова з Лілі	150
14. Прэчадсюль з'яўляецца не ў час	165
15. Лары і Фэці спалохаліся	176
16. Сюрпрызы і ўзрушэнні	191
17. Надта дзіўныя адкрыцці	208
18. Нечаканы сябар	221
19. Канец таямніцы	229

1. ПАЖАР У КАТЭДЖЫ

А палове на дзясятую, адным цёмным красавіцкім вечарам, усё і пачалося.

Вёска Петэрсвуд ужо занурылася ў цішыню і спакой, толькі сабакі брахалі там-сям. Раптам на захадзе вёскі ўспыхнула яркае зарыва.

Лары Дэйкін збіраўся класціся спаць, калі ўбачыў гэта. Ён акурат трохі расхінуў шторы, пакінуўшы шчылінку, каб зранку прамяні святла пабудзілі яго, як раптам заўважыў сполахі агню.

— Ого! Што гэта? — здзівіўся ён і паклікаў сваю сястру. — Дэйзі! Гэй, ідзі паглядзі! Нейкае дзіўнае зарыва на тым баку вёскі.

У спальню зайшла сястра ў начной кашулі і зірнула ў акно.

— Пажар! — усклікнула яна. — І, здаецца, моцны! Цікава, дзе гэта. Можа, гарыць нечы дом?

— Давай пойдзем паглядзім, — узрушана прапанаваў Лары. — Апранайся. Мама і тата вернуцца позна, так што не даведаюцца. Давай, хутчэй.

Лары і Дэйзі хуценька апануліся, спусціліся па прыступках і выбеглі ў цемру на падворак. Праходзячы каля суседняга дома, яны пачулі тупат ног — нехта спяшаўся да дарогі.

— Магу паспрацаваць, гэта Піп, — сказаў Лары і скіраваў святло ліхтарыка ў той бок. Прамень выхапіў з цемры хлопчыка прыблізна таго ж самага ўзросту, што і Лары, і дзяўчынку гадоў васьмі.

— Вітанкі, Бэтсі! І ты ідзеш? — крыкнула Дэйзі са здзіўленнем. — Я думала, ты ўжо спіш.

— Лары, — гукнуў Піп, — гэта ж пажар, праўда? Як мяркуеш, чый дом гарыць? А будучы выклікаць пажарных?

— Пакуль пажарныя даедуць з суседняй вёскі, ад дома застанецца попел, — адказаў Лары. — Хадзем! Здаецца, гарыць у канцы Хэйкок-Лэйн.

І яны пабеглі разам. Некалькі вяскоўцаў таксама ўбачылі сполахі агню і ўжо беглі па вуліцы ў тым кірунку. Гэта было так цікава!

— Гарыць дом містара Хіка, — сказаў нейкі мінак. — Упэўнены, гэта яго дом.

Усе сцякаліся ў канец вуліцы. Агонь разрас-таўся і ярчэў.

— Гэта не дом гарыць! — закрычаў Лары. — Гэта катэдж, дзе містар Хік звычайна працуе, у садзе... Ну, яго майстэрня. Ого, ад яе мала што застанеца!

Сапраўды, майстэрня дагарала. Пабудова была старая, напалову драўляная, з саламянай страхой. Акурат сухая салома палала яркім полымем.

Містар Гун, вясковы паліцэйскі, таксама быў тут і кіраваў тушэннем пажару. Ён убачыў дзяцей і закрычаў:

— Прэч адсюль! Ідзіце!

— Ён заўсёды так размаўляе з дзецьмі, — прамовіла Бэтсі. — Ніколі не чула ад яго нічога іншага.

Пажар тушылі, паліваючы з вёдраў, але гэта не надта дапамагала. Паліцэйскі паклікаў шафёра:

— Дзе містар Томас? Няхай прынясе шланг, якім ён мае машыну.

— Містар Томас паехаў на вакзал, — пачуўся жаночы голас. — Ён мусіць сустрэць містара Хіка з лонданскага цягніка.

Гэта была місіс Мінз, кухарка, мажняя і мілая жанчына. Выглядала яна спалоханай. Калі яна напаўняла вёдры вадой, яе рукі дрыжалі ад хвалявання.

— Усё марна, — сказаў нехта з вяскоўцаў. — Немагчыма патушыць такі пажар. Агонь неўтаймоўны.

— Нехта ўжо выклікаў пажарных, — адгукнуўся другі. — Але пакуль яны прыедуць, усё згарыць.

— Добра хоць, што агонь не перакінецца на дом, — сказаў паліцэйскі. — На шчасце, вецер дзьме ў іншы бок. Містар Хік аслупянее, калі вернецца.

Чацвёрта дзяцей захоплена назіралі за ўсім.

— Як шкада, што такі ладны катэдж згарыць, — сказаў Лары. — Калі б яны толькі дазволілі нам неяк дапамагчы, хоць ваду пацягаць, напрыклад.

У гэты самы момант нейкі хлопчык, прыкладна ўзросту Лары, прабег побач з поўным вядром і плескануў у бок агню, але неяк няўдала, так што частка вады трапіла на Лары. Лары ўзлаваўся і закрычаў на хлопца:

— Гэй! Ты абліў мяне! Глядзі што робіш!

— Даруй, стары! — папрасіў прабачэння хлопец, дзіўна расцягваючы словы.

Полымя пажару ўспыхнула, добра асвятціўшы сад і постаць незнаёмца. Перад Лары стаяў таўс-таваты, добра апрануты хлопчык, і, здавалася, ён быў вельмі задаволены сабой.

— Гэта той, што жыве з бацькамі ў гатэлі насупраць, — прашаптаў Піп у бок Лары. — Ён жудасны зазнайка і мае столькі кішэнных грошай, што не ведае, куды іх дзяваць.

Паліцэйскі заўважыў хлопчыка з вёдрамі.

— Гэй, ты! — закрычаў ён. — Прэч адсюль! Не хапала яшчэ, каб дзеці блыталіся пад нагамі!

— Я не дзіця, — абурана адказаў хлопчык. — Не бачыце? Я ж дапамагаю.

— Я сказаў, прэч адсюль! — зноў закрычаў містар Гун.

Раптам аднекуль з'явіўся сабака і пачаў брахаць на паліцэйскага ды назойліва круціцца каля яго ног. Містар Гун раззлаваўся і адштурхнуў сабаку нагой.

— Твой сабака? — звярнуўся ён да хлопца. — Прыбяры яго адсюль.

Хлопчык не звярнуў увагі на загад і зноў пайшоў з вядром па ваду. А сабака выдатна бавіў час, бегаючы пад нагамі містара Гуна.

— Пайшоў прэч! — зароў паліцэйскі і зноў адштурхнуў сабаку.

2. ПЯЦЁРА ШУКАЛЬНІКАЎ І САБАКА

На наступны дзень Лары і Дэйзі пайшлі да Піпа і Бэтсі. Пачуўшы галасы сваіх сяброў, што даносіліся з саду, яны гукнулі:

— Піп! Бэтсі! Мы тут!

Неўзабаве паказаўся Піп. За ім, цяжка дыхаючы, бегла маленькая Бэтсі.

— Вы ўжо бачылі катэдж сёння? — спытаў Лары.

— Так. І ведаеш, ходзяць чуткі, быццам нехта наўмысна падпаліў яго. Атрымліваецца, гэты

пажар не няшчасны выпадак! — усхвалявана паведаміў Піп.

— *Наўмысна!* — паўтарылі Лары і Дэйзі ў адзін голас. — Але хто мог зрабіць такое?

— Не ведаю, — сказаў Піп. — Кажуць, ужо прыязджалі са страхавой кампаніі. І эксперт, якога яны прывезлі з сабой, заключыў, быццам нехта абліў катэдж бензінам, а пасля падпаліў. Ведаеце, яны маюць розныя метады, каб высветліць прычыны пажару.

— Ого! — здзівіўся Лары. — Але хто б наважыўся на такое? Мяркую, толькі той, каму містар Хік вельмі насаліў.

— Так, — адказаў Піп. — Іду ў заклад, стары Прэчадсюль рады, што нарэшце з'явілася сапраўднае злачынства, якое можна расследаваць. Але ж ён такі недарэка, не бачыць далей за ўласны нос!

— Глядзі, зноў той самы сабачка, — паказала Бэтсі на маленькага скотч-тэр'ера, які немаведама адкуль з'явіўся ў садзе. Сабака ўпэўнена стаяў на кароткіх таўсматых лапах і, натапырыўшы вушы, паглядаў на дзяцей, нібы кажучы: «А вы не супраць, што я да вас завітаў?»

— Гэй, Бастар, — узрадаваўся Лары, нахіліўся і паляпаў сябе па каленях, падзваваючы сабаку. —

Ты файны сабака, праўда? Я б хацеў, каб ты быў маім. У нас з Дэйзі ніколі не было сабакі.

— І ў нас таксама не было, — падхапіў Піп. — Сюды, Бастар! Хочаш костачку, Бастар? А пячэнне?

— Гаў, — азваўся Бастар надзіва нізкім для такога маленькага сабачкі голасам.

— Ты павінен даць яму костачку і пячэнне, — сказала Бэтсі. — Ён паверыў табе, Піп. Ідзі прынясі яму прысмакі.

Піп пайшоў па прысмакі. Побач з ім даверліва трухаў маленькі скотч-тэр'ер.

Неўзабаве яны вярнуліся. Бастар трымаў у зубах костачку і пячэнне. Ён паклаў прысмакі перад сабой на траву і запытальна паглядзеў на Піпа.

— Так, гэта табе, дружа, — пацвердзіў Піп. — Добра выхаваны сабака! Чакае, пакуль яму дазваляць узяцца за ежу.

Бастар схрумстаў костачку, а пасля праглынуў пчэнне. Здаецца, прысмакі ўзнялі яму настрой, і сабака пачаў скакаць вакол дзяцей, запрашаючы іх пабегаць навыверадкі. Дзеці былі ў захапленні ад Бастара.

— Як шкада, што ягоны гаспадар — дурная тоўстая сардэлька, — прамовіў Лары.

Усе захіхікалі: гаспадар Бастара сапраўды быў трохі падобны да сардэлькі. Акурат у гэты момант пачуліся крокі і дзеці ўбачылі гаспадара Бастара.

— Здароўкі, — сказаў ён. — Я пачуў, як вы гуляеце з Бастарам. Бастар, што гэта за паводзіны? Ты чаму ўцёк ад мяне? Хадзіце сюды, сэр!

Бастар узрадавана падскочыў да гаспадара. Было відавочна, што сабака абагаўляў таўстуна.

— Чулі навіны? — спытаў хлопчык, ласкава ляпаючы Бастара па баку. — Я пра тое, што нехта наўмысна падпаліў катэдж.

— Так, — адказаў Лары. — Піп ужо расказаў. Ты верыш у гэта?

— Вельмі верагодна, — адказаў хлопчык. — Калі быць шчырым, пра падпал я раней за ўсіх здагадаўся.

— Ну ты і выдумляка, — рэзка запырэчыў Лары.